

„Régi típusú” tanári mesterképzés
A tanárképzési pszichológiai modul tantárgyai

TANTÁRGYLEÍRÁSOK

Tantárgy neve: A nevelés szociálpszichológiája	Kód: BTTK400MA	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Social Psychology of Education		
A tanóra típusa: Gyakorlat és száma: 2		
A számonkérés módja: Gyakorlati jegy		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): <i>nincs</i>		
Tantárgy-leírás:		
<p>A tantárgy tanításának alapelvei és céljai: A kurzus célja a tanulóknak kialakítani és fejleszteni a szociálpszichológiai ismeretkörnek az iskolai alkalmazásba való átültetésének képességét. Alapelve a gyakorlatközpontúság, az alább vázolt tartalmi elemeknek a saját élményre építve való feldolgozása.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek: (a) tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése: nevelési problémák szociálpszichológiai szempontú elemzésének és a beavatkozási lehetőségek felismerésének a fejlesztése, a személyközi kapcsolatok és a csoportviszonyok megértésének elősegítése, a közösségben rejlő pedagógiai lehetőségek felismerésére való érzékenység kialakítása (b) a tanulói személyiség fejlesztése: a tanulók személyes és társas képességeinek fejlesztése az életkori sajátosságok és az iskolai kontextus figyelembe vételével, az egyetemes emberi és a demokratikus társadalmi értékek elsajátításának elősegítése.</p> <p>A tantárgy főbb tematikai csomópontjai: Az érzelmi intelligencia fogalma és összetevői, mérési lehetőségei; a csoportszerkezet jelentése, megjelenési formái, a csoportban zajló folyamatok és azok hatása a csoporton kívüli társas életre; az iskolai szervezet, a munkahelyi és osztálytermi klíma fogalma és megnyilvánulási formái; családi és társas szerepek és szerepkonfliktusok, kezelési lehetőségek.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <p>Mészáros Aranka (szerk.) (2004): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. 3. bővített kiadás. Eötvös kiadó, Budapest, 409-419</p> <p>Balogh László: Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban. Urbis Könyvkiadó, Bp., 2006.</p> <p>Páskuné Kiss Judit (szerk.) (2006): Varázsszem – Játéksomagok önismereti foglalkozások vezetéséhez. Arany János Tehetséggondozó Program Intézményeinek Egyesülete, Miskolc</p>		

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Páskuné dr. habil. Kiss Judit, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Olajos Tímea, főiskolai docens, PhD;

Dr. Nótin Ágnes, egyetemi tanársegéd, PhD

Tantárgy neve: A személyiségfejlesztés pedagógiai-pszichológiai alapjai	Kód: BTTK300MA	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Pedagogical and Psychological Bases of Personal Development		
A tanóra típusa: Elmélet és száma: 2		
A számonkérés módja: Kollokvium		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): <i>nincs</i>		
Tantárgy-leírás:		
<p>A tantárgy tanításának alapelvei és céljai: A kurzus célja a tanulók személyiségének fejlesztését megalapozó pedagógiai-pszichológiai ismeretekben való elmélyülés, a pedagógiai alkalmazhatóság bemutatása.</p> <p>Fejlesztendő kompetencterületek: (a) a tanulói személyiség fejlesztése: olyan pszichológiai ismeretek nyújtása, amelyek segítségével a pedagógus eredményesen tudja irányítani a tanulók érzelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését. (b) tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése: a befolyásolás és a csoportműködés sajátosságainak megismerésén keresztül a tanulói közösségekben rejlő pedagógiai lehetőségek kihasználása.</p> <p>A tantárgy főbb tematikai csomópontjai: A legjelentősebb pszichológiai fejlődéseméletek, élet-kori jellemzők, a szocializáció színterei, személyiségelméletek, a befolyásolás pszichológiai mechanizmusai, a pedagógus hatékonysága, az iskolai csoportok sajátosságai, tantermi kommunikáció, speciális bánásmódot igénylő tanulók.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <p>Tóth László: Pszichológia a tanításban. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2000.</p> <p>N. Kollár Katalin és Szabó Éva (szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.</p>		
Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Orosz Róbert, egyetemi adjunktus, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Pataky Nóra, egyetemi adjunktus, PhD; Dr. Kondé Zoltánné Dr. Inántsý-Pap Judit, egyetemi adjunktus, PhD		

Tantárgy neve: A tanítási-tanulási folyamat	Kód: BTTK310MA	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Process of Teaching and Learning		
A tanóra típusa: Elmélet és száma: 2		
A számonkérés módja: Kollokvium		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): <i>nincs</i>		
Tantárgy-leírás:		
<p>A tantárgy tanításának alapelvei és céljai: A kurzus célja a tanítási-tanulási folyamat pszichológiai összetevőivel való megismerkedés.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek: (a) az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetenciák hatékony fejlesztése: a tanulási szokások és készségek, az önálló tanulás képességének megalapozása. (b) a tanulási folyamat szervezése és irányítása: hatékony tanulási környezet kialakítása.</p> <p>A tantárgy főbb tematikai csomópontjai: Behaviorista tanuláselméletek: klasszikus kondicionálás, operáns kondicionálás, szociális tanuláselmélet. Kognitív tanuláselméletek: Piaget és Bruner. A tanulás humanisztikus megközelítése: Rogers, Maslow, Combs. A tanulás mint információfeldolgozás. A tanulás motiválása. Az iskolai tanulás értékelése. Az egyéni különbségek szerepe a tanulásban. Tanítási-tanulási modellek (Carroll, Bloom, Bruner stb.). Irányítás és fegyelmezés a tanítási órán.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <p>Balogh László: Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban. Urbis Könyvkiadó, Budapest, 2006.</p> <p>Tóth László: Pszichológia a tanításban. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2000.</p> <p>N. Kollár Katalin és Szabó Éva (szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.</p>		
Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>):		
Dr. Fodor Szilvia, egyetemi adjunktus, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>):		
nincs		

Tantárgy neve: A tanulók megismerése és az iskolai teljesítmény	Kód: BTTK430MA	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Recognition of Students and Learning Achievement		
A tanóra típusa: Gyakorlat és száma: 2		
A számonkérés módja: Gyakorlati jegy		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): <i>nincs</i>		
Tantárgy-leírás:		
<p>A tantárgy tanításának alapelvei és céljai: A kurzus célja a tanulók megismerésén alapuló adekvát motivációs és tanulási módszerek kidolgozására való képesség kialakítása</p> <p>Fejlesztendő kompetencterületek: (a) a tanulói személyiség fejlesztése: olyan pszichológiai ismeretek nyújtása, amelyek segítségével a pedagógus eredményesen tudja irányítani a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését. (b) az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetenciák hatékony fejlesztése: a tanulási szokások és készségek, az önálló tanulás képességének megalapozása. (c) a tanulási folyamat szervezése és irányítása: hatékony tanulási környezet kialakítása</p> <p>A tantárgy főbb tematikai csomópontjai: A tanulók megismerésének módszerei (megfigyelés, kísérlet, interjú, kérdőív, tartalomelemzés, tesztelés), és alkalmazási lehetőségeik. A tanulási motiváció fogalma, vizsgálatának és alakításának (a tanulók motiválásának) lehetőségei a tanórákon. A tanulási módszerek fogalmköre, a tanulási módszerek vizsgálatának és fejlesztésének lehetőségei a tanórákon.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <p>Balogh László: Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban. Urbis Könyvkiadó, Bp., 2006.</p> <p>Mező Ferenc – Mező Katalin: Tanulási stratégiák fejlesztése az IPOO-modell alapján. Tehetségva-dász Stúdió – Kocka Kör Tehetséggondozó Kulturális Egyesület, Debrecen, 2005.</p> <p>Tóth László: Pszichológiai vizsgálati módszerek a tanulók megismeréséhez. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2004.</p>		
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Olajos Tímea, főiskolai docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): nincs		

Tantárgy neve: Iskolai tehetségfejlesztés	Kód: BTTK420MA	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Skill Development in School		
A tanóra típusa: Gyakorlat és száma: 2		
A számonkérés módja: Gyakorlati jegy		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):		
Tantárgy-leírás:		
<p>A tantárgy tanításának alapelvei és céljai: A tárgy célja az, hogy megismertessük a hallgatókkal a tehetségdiagnosztika és tehetségfejlesztés gyakorlatát megalapozó legfajszűlyosabb tudományos elméleteket. Ismerjék meg és tanulják meg alkalmazni a pszichológiai vizsgáló módszerek (egysze-rűbb tesztek, kérdőívek, egyéb adatgyűjtő eljárások) használatát, ezáltal felkészülve a szakszerű tehetségdiagnózisra és a diákok önreflexiós képességének fejlesztésére.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek:</p> <p>a) az egyének közötti különbségek megértésének fejlesztése; b) az egészség védelmével és fejlesztésével való összefüggéseket felismerni és ezzel a tanulók egészségfejlesztését elősegíteni; c) a tanulók fejlődési folyamatainak, tanulmányi teljesítményeinek és személyiségfejlődésének elemző értékelése.</p> <p>A tantárgy főbb tematikai csomópontjai: Renzulli-féle háromkörös modell, Mönks-féle továbbfejlesztése, Czeizel Endre 4+2+1 faktoros modellje, Gardner többtényezős intelligencia modellje, Sternberg triararchic modellje stb. A legfontosabb összetevők -intelligencia, kreativitás, motiváció, tanulás iránti attitűd, tanulási orientáció, énkép – vizsgálatának bemutatása mellett a következők ismertetésére fektetjük a hangsúlyt: figyelem- és emlékezetvizsgáló eljárások, pszichológiai tesztek az intelligencia mérésére, a probléma megoldási folyamat vizsgálatának módszerei, szabad asszoci-ációs teszt, szabadidő eltöltésének kérdőíve stb.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <p>Balogh László: Iskolai tehetségfejlesztés. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2004.</p> <p>Balogh László-Herskovits Mária-Tóth László: A tehetségfejlesztés pszichológiája. Kossuth Egye-temi Kiadó, Debrecen, 1996.</p> <p>Tóth László: A tehetségfejlesztés kisenciklopédiája. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2003.</p> <p>Tóth László: Pszichológiai vizsgálati módszerek a tanulók megismeréséhez. Pedellus Tankönyvki-adó, Debrecen, 2004.</p>		
Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>):		
Dr. habil. Dávid Imre, egyetemi docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>):		
Dr. Fodor Szilvia, egyetemi adjunktus, PhD;		
Dr. Orosz Róbert, egyetemi adjunktus, PhD;		

Páskuné dr. habil. Kiss Judit, egyetemi docens, PhD

Tantárgy neve: Iskolai mentálhigiéné	Kód: BTTK410MA	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Mental Hygiene in Schools		
A tanóra típusa: Gyakorlat és száma: 2		
A számonkérés módja: Gyakorlati jegy		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): <i>nincs</i>		
Tantárgy-leírás:		
<p>A tantárgy tanításának alapelvei és céljai: Jártasság kialakítása az iskolai mentálhigiéné feladatok megoldásában, a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség kezelésében</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek:</p> <p>(a) A szaktudományi tudás felhasználásával a tanulók műveltségének, készségeinek és képességeinek fejlesztése: szakterületének az egészség védelmével és fejlesztésével való összefüggéseit felismeri és ezzel a tanulók egészségfejlesztését elősegíti. (b) szakmai együttműködés és kommunikáció: társszervezetekkel történő együttműködés, a velük való hatékony kommunikáció</p> <p>A tantárgy főbb tematikai csomópontjai:</p> <p>1. Elméleti megalapozás: az iskola helye a humán szolgáltatások rendszerében, a mentálhigiéné prevenció formái, az iskolai konzultáció fogalma és formái, a tanári stressz és kezelési módjai, a tanári kiégés, a tanári konfliktus formái és megoldási módjai, szociális munka az iskolában, szocio-kulturális ártalmak, hátrányos helyzet, veszélyeztetettség, iskolai gyermekvédelem, az iskolapszi-chológus feladata és szerepkörei, egészségkommunikáció: testmozgás, dohányzás-, alkohol-, dropprevenció.</p> <p>2. Gyakorlat: a problémák gyakorlatban való megtapasztalása és jártasság szerzése: az elméleti témához kapcsolódó választható gyakorlati feladat elvégzése iskolában vagy más mentálhigiéné intézményben (Drogambulancia, Családsegítő, Nevelési Tanácsadó), ennek közös megbeszélése, be-számoló dolgozat készítése.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <p>Bagdy Emőke – Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Tankönyvkiadó, Budapest, 1986.</p> <p>Bóta Margit (szerk.): Iskolai mentálhigiéné. Szöveggyűjtemény, KLTE, Debrecen, 1994.</p> <p>Buda Béla: Az iskolai nevelés – a lélek védelmében. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003.</p> <p>Hárdi István: A lélek egészségvédelme. Springer Hungarica Kiadó Kft. Budapest, 1992.</p> <p>Veczko József: A gyermekvédelem pedagógiai és pszichológiai alapjai. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990.</p>		
Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Olajos Tímea, főiskolai docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Orosz Róbert, egyetemi adjunktus, PhD		

Dr. Kondé Zoltánné Dr. Inántszy-Pap Judit, egyetemi adjunktus, PhD
Dr. Nótin Ágnes, egyetemi tanársegéd, PhD